

SOAS-RE

Staff Observation Aggression Scale-revised – Emergency primary care

SOAS-RE er et registreringsskjema for å fastsette alvorlighetsgrad av voldshendelser (verbal utskjelling, trusler og vold) fra pasienter/besøkende på legevakt. Det er den enkelte episode som skal registreres. Skjemaet er basert på SOAS-R (Staff observation scale-revised), et skjema konstruert for bruk innen psykiatrisk helsetjeneste.

Brukervennlighet

Skjemaet er lett å bruke av personalet. En trenger ikke særlig trening eller opplæring. Utfylling av skjemaet tar få minutter.

Konstruksjon

Skalaen må betraktes som flerdimensjonal da den har fem kolonner som måler forskjellige aspekter ved aggressiv atferd. Første kolonne («utløsende faktor for aggressiv atferd») beskriver den umiddelbare årsak og sjette kolonne «personer involvert for å stoppe aggresjon». De tre midterste kolonnene («hva brukte utøver», «mål for aggresjon», «umiddelbar konsekvens for offer» og umiddelbart tiltak for å stoppe aggresjon») beskriver den aggressive episoden.

Brukerveiledning

Hver kolonne gis poeng etter en skåringsnøkkel (se skjema med skåringsnøkkel).

Kolonne 1 gis poeng fra 0 til 2, kolonne 2 fra 0 til 3, kolonne 3 fra 0 til 4, kolonne 4 fra 0 til 9, og kolonne 5 fra 0 til 4. (Kolonne 6 gis ikke poeng).

Det kan krysses av for mer enn ett alternativ i hver kolonne. Poengberegningen foretas utfra det avkryssede alternativet som gir høyest poeng (altså kun for ett kryss i hver kolonne). Den aggressive hendelsen kan derfor sammenlagt gi maksimalt 22 poeng (2+3+4+9+4).

Aggressiv atferd kan deles inn i tre kategorier, mild, moderat og alvorlig. Fra 2 til 7 poeng vurderes som mild, fra 8 til 15 poeng som moderat og 16-22 som alvorlig. En skår over 9 poeng inkluderer all fysisk vold som fører til frykt eller skade på offer, så vel som angrep med farlige objekter rettet mot en person.

Bruk gjerne SOAS-RE som et hjelpemiddel til å registrere hvert enkelt tilfelle av aggressiv atferd; med markering for tidspunkt og samtlige aktuelle avkryssninger i de forskjellige kolonner, *minst* ett kryss i hver kolonne.

Referanse:

Morken T, Baste V, Johnsen GE, Rypdal K, Palmstierna T, Johansen IH. The Staff Observation Aggression Scale – Revised (SOAS-R) – adjustment and validation for emergency primary health care. BMC Health Services Research 2018;18:335